

Универзитет уметности у Београду
Факултет ликовних уметности
Париска 16, Београд
Наставно – уметничком – научном већу

Извештај Комисије за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта

„Инфра-наративне контемплације; фигуративне представе као колонизоване форме митског говора, изложба слика”

кандидата Томице Радуловића

Наставно – уметничко – научно веће Факултета ликовних уметности у Београду је на 523. седници одржаној 03. децембра 2025. године, усвојило Комисију за оцену и одбрану докторског уметничког пројекта **„Инфра-наративне контемплације; фигуративне представе као колонизоване форме митског говора, изложба слика”** кандидата Томице Радуловића, у саставу:

1. др ум. Лидија Делић, доцент, Универзитет уметности у Београду, Факултет ликовних уметности;
2. др ум. Љиљана Шуњеварић, доцент, Универзитет уметности у Београду, Факултет ликовних уметности;
3. др ум. Димитрије Пецић, редовни професор, Универзитет уметности у Београду, Факултет ликовних уметности;
4. др ум. Иван Грубанов, ванредни професор, Универзитет уметности у Београду, Факултет примењених уметности у Београду;
5. др ум. Весна Кнежевић, редовни професор у пензији, Универзитет уметности у Београду, Факултет ликовних уметности у Београду (ментор).

Комисија доставља Наставно – уметничком – научном већу Факултета ликовних уметности следеће:

Биографија докторанда и списак уметничких радова

Томица Радуловић рођен је 1995. године у Бањалуци. Основне академске студије сликарства уписао је 2014. године на Факултету ликовних уметности у Београду, где је завршио и мастер академске студије сликарства у класи др ум. Весне Кнежевић.

Тренутно је на завршној години докторских уметничких студија на Факултету ликовних уметности у Београду, под менторством др ум. Весне Кнежевић. Добитник је стипендије Министарства просвете Републике Србије за изузетно надарене студенте.

Његова дела налазе се у приватним и јавним колекцијама у Србији, Босни и Херцеговини, Белгији и Немачкој.

Члан је Удружења ликовних уметника Србије (УЛУС) од 2020. године, а од 2025. године обавља функцију потпредседника Одбора Сликарске секције УЛУС-а.

Самосталне изложбе

2025. „Ноћ је пала на све што смо избегавали“, Уметнички простор U10, Београд

2024. *HOMELAND*, Галерија Квака 22, Београд

2024. Фрагменти у корист заборава, Галерија УЛУС, Београд

2023. Антроповизије, Галерија 73, Београд

2022. „Када боје напуштају свој предмет“, Галерија Платонеум, Нови Сад

2022. Обучени у измаглици, Галерија ФЛУ, Београд

2021. Испред леђа, УСИЈС КОРЊАЧА, Београд

2020. Лутка – обличје људског, Галерија модерне уметности Народног музеја у Смедеревској Паланци

Колективне изложбе

2025. 20. бијенале „У светлости Милене“, Галерија Милене Павловић Барили, Пожаревац

2023. 86. Јесења изложба УЛУС-а / *TÁJNĀ ZNÁNJA*, Уметнички павиљон „Цвијета Зузорић“, Београд

2023. Изложба учесника 46. сазива Јаловићке ликовне колоније, Дом културе, Јаловик

2022. Изложба Летње школе Универзитета уметности у Београду – Бања Лука, Босна и Херцеговина

2022. *ART MATTERS*, Галерија Бизенбах, Келн, Немачка

2022. Колективна изложба, Галерија Центра за културу, Деспотовац

2022. Изложба учесника 46. сазива Јаловићке ликовне колоније, Дом културе, Јаловик

2021. *СКЛОП(КА)*, Галерија ФЛУ, Београд

2021. 24–25. годишња изложба Ликовног круга, Музеј Војводине, Нови Сад

2021. Изложба нових чланова УЛУС-а, Павиљон „Цвијета Зузорић“, Београд

2021. „Поглед у неочекивано“, Павиљон „Цвијета Зузорић“, Београд

2019. Изложба студената ФЛУ у УСИЈС КОРЊАЧА, Београд

2019. Изложба радова награђених студената ФЛУ, Галерија ФЛУ, Београд
2019. Изложба радова студената мастер студија ФЛУ „MASTERPIECES“, изложбени простор U10, Београд
2019. 48. изложба цртежа и скулптура малог формата студената ФЛУ, Дом омладине, Београд
2018. Изложба радова награђених студената ФЛУ, Галерија ФЛУ, Београд
2018. 47. изложба цртежа и скулптура малог формата студената ФЛУ, Дом омладине, Београд
2017. 46. изложба цртежа и скулптура малог формата студената ФЛУ, Дом омладине, Београд

Опис и детаљна анализа докторског уметничког пројекта

Докторски уметнички пројекат „Инфра-наративне контемплације; фигуративне представе као колонизоване форме митског говора, изложба слика“ састоји се од писаног дела и практичног уметничког рада у виду изложбе слика, реализоване у оквиру докторских уметничких студија на Факултету ликовних уметности у Београду. Практични део докторског уметничког пројекта усмерен је на истраживање фигуративне слике као инфра-наративне структуре, у оквиру које се класични сликарски медиј користи за производњу одложених, апокрифних и постнаративних односа значења. Практични део докторског уметничког пројекта представљен је јавности кроз две самосталне изложбе и јавну презентацију рада, реализоване у временском периоду од 2024. до 2025. године, на којима су приказани сликарски радови и просторне целине настале у оквиру докторског уметничког истраживања, као и радови који су му претходили:

- „Фрагменти у корист заборава“, Галерија УЛУС-а, Београд, 2024.
- „Ноћ је пала на све што смо избегавали“, Уметнички простор U10, Београд, 2025.
- Јавна презентација докторског уметничког пројекта, простор Факултета ликовних уметности, Београд, 2025.

Писани део докторског уметничког пројекта представља теоријско, поетичко и методолошко тумачење полазишта, процеса и резултата уметничког истраживања. Текст је структуриран у три међусобно повезана поглавља. Прво поглавље разматра однос слике према памћењу, заборава и траговима прошлости, ослањајући се на концепт дугог трајања (*longue durée*) и појмове трага, остатка и стратиграфије. Друго поглавље проблематизује фигуративну представу као амбивалентни простор између репрезентације и репрезентације, са посебним освртом на постнаративне односе, екфразу и онтолошке и етичке импликације слике. Треће поглавље чини уметнички пројекат, у оквиру којег су анализирани појединачни радови и изложбе, као и њихова просторна артикулација.

Посебан значај у оквиру писаног рада има дијалог вођен у сарадњи са уметником Миом Ћук, који функционише као паралелна рефлексивна пракса. Дијалог служи као равноправан метод мишљења и артикулације уметничког процеса, у којем се визуелни и дискурзивни слојеви међусобно условљавају и продубљују.

Целина докторског уметничког пројекта показује висок степен концептуалне доследности, јасно дефинисан методолошки приступ и развијен однос између теоријског истраживања и уметничке праксе. Пројекат представља значајан допринос савременом промишљању фигуративног сликарства и његових могућности у контексту савремене уметности.

Значај и допринос докторског уметничког пројекта у одређеном пољу уметности

Идеја докторског уметничког пројекта „Инфра-наративне контемплације; фигуративне представе као колонизоване форме митског говора, изложба слика“ развијала се поступно, ослањајући се на континуитет уметничке праксе кандидата започете још током основних и мастер студија сликарства на Факултету ликовних уметности у Београду. Рани интерес за фигуративно сликарство и односе између слике, наратива и визуелног сећања представљао је полазиште за истраживање које се током година развијало у правцу преиспитивања статуса слике у савременом уметничком контексту.

У оквиру докторског истраживања кандидат је развио уметнички поступак заснован на преузимању већ постојећих визуелних секвенци — филмских кадрова, фотографија и општих иконографских матрица — које се кроз сликарску интервенцију лишавају свог првобитног наративног и контекстуалног оквира, у корист нових интерпретација и наративних потенцијала. Уметнички поступак у овом пројекту не развија се искључиво кроз визуелни језик, већ и кроз међууметнички дијалог, у којем књижевне и теоријске референце функционишу као рефлексивни оквир за разумевање сликарског процеса. Тај дијалог делује кроз екфрастички однос — као простор у којем се логика слике промишља кроз структуре другог медија, задржавајући при томе сопствену аутономију. У том контексту, појављивање књижевних фигура попут Бартлбија јавља се као парадигма потенцијалности и пасивног отпора. Паралелно с тим, лик Дезесента из романа „Насупрот“ Жориса-Карла Уисманса представља важну методолошку референцу у разумевању ентеријера као уметничког метода — као затвореног, самореференцијалног система у којем се мотиви и простори редукују и преобликују у складу са унутрашњом логиком слике. На тај начин, међууметнички дијалог служи као средство унутрашње артикулације и концептуалног продубљивања уметничког поступка.

Практични резултати оваквог истраживања реализовани су кроз две самосталне изложбе — „Фрагменти у корист заборав“ (Галерија УЛУС-а, Београд, 2024) и „Ноћ је пала на све што смо избегавали“ (Уметнички простор U10, Београд, 2025) — као и кроз јавну презентацију рада у простору Факултета ликовних уметности. На овим изложбама

приказани су радови настали као резултат континуираног уметничког и теоријског истраживања, укључујући и радове који су му концептуално претходили.

Посебан допринос пројекта огледа се у интеграцији дијалошке форме као равноправне рефлексивне праксе. Дијалог вођен у сарадњи са уметницом Миом Ћук функционише као метод артикулације уметничког процеса, при чему визуелни и дискурзивни слој истраживања делују паралелно и међусобно се продубљују.

Полазна хипотеза докторског уметничког пројекта јесте да се кроз поступке заборављања, преузимања визуелних материјала који изворно не припадају личној историји, као и њиховим лишавањем првобитног контекста, може произвести нови хоризонт наративности, у којем се преиспитује и реконструише идеја о сећању. Ослобођени свог изворног значењског оквира, преузети мотиви функционишу као остаци и трагови — као визуелни фрагменти који, налик последицама унутрашње катастрофе, постају полазиште за нове облике односа, контемплације и значења.

У целини, докторски уметнички пројекат представља значајан допринос савременом сликарству, нарочито у домену преиспитивања наративности, репрезентације и односа слике према времену и памћењу. Пројекат показује висок степен концептуалне доследности и јасно позициониран уметнички став у оквиру савремене уметничке праксе.

Оцена остварених уметничких резултата докторског уметничког пројекта

Остварени уметнички резултати докторског уметничког пројекта заснивају се на јасно профилисаном и доследном ауторском поступку који интегрише теоријско мишљење, поетичку артикулацију и практичну сликарску реализацију. Кроз истраживање слике као инфра-наративне структуре, кандидат развија савремени приступ фигуративном сликарству у којем се, путем преузимања, редукције и фрагментације визуелних матрица, активирају механизми одлагања значења.

Уметнички радови настали у оквиру пројекта не функционишу као репродукције постојећих визуелних садржаја, већ као аутономне визуелне ситуације које делују у пољу поетичке и онтолошке напетости. Оваквим поступком кандидат остварује значајан уметнички допринос савременом сликарству, проблематизујући односе између памћења, заборављања, митског говора и визуелне репрезентације, као и уводећи дијалошку и инфра-наративну методологију као саставни део уметничког процеса.

Оцена о испуњености обима и квалитета докторског уметничког пројекта у односу на пријављену тему

Докторски уметнички пројекат у потпуности испуњава захтеве у погледу обима, сложености и квалитета у односу на пријављену тему. Практични и писани део рада међусобно су концептуално усклађени и методолошки повезани, чинећи јединствену истраживачку целину у којој се теоријски увиди доследно разрађују и проверавају кроз уметничку праксу.

Постављени методолошки оквири, који укључују теоријску анализу, поетичку рефлексију и практичне уметничке резултате, омогућавају систематско и продубљено истраживање пријављене теме. Пројекат показује висок ниво концептуалне доследности и аналитичке разрађености, те у потпуности одговара захтевима докторског уметничког истраживања у области савременог сликарства и визуелне теорије.

Критички осврт

Резултати докторског уметничког пројекта указују на јасно профилисан и доследан уметнички приступ који доприноси савременом разумевању фигуративног сликарства. Пројекат остварује значајан уметнички допринос кроз интеграцију теоријског мишљења, сликарске праксе и међууметничког дијалога, у којем се однос између визуелног и дискурзивног заснива на паралелном и рефлексивном процесу мишљења. Дијалогска форма функционише као саставни део уметничког поступка, проширујући сликарство изван његових медијских граница и позиционирајући га у поље савремених интердисциплинарних пракси, при чему рад показује висок ниво концептуалне артикулације, методолошке доследности и професионалне реализације.

Закључак комисије

Докторски уметнички пројекат „Инфра-наративне контемплације; фигуративне представе као колонизоване форме митског говора, изложба слика“, кандидата Томице Радуловића, успешно је представљен јавности кроз самосталне изложбе и јавну презентацију у релевантним излагачким и академским просторима. Комплексно уметничко истраживање реализовано у оквиру овог пројекта остварује значајан допринос области савременог сликарства, како кроз практичне уметничке резултате, тако и кроз њихову теоријску, поетичку и методолошку артикулацију у писаном раду.

Имајући у виду квалитет остварених уметничких и истраживачких резултата, као и доследну повезаност практичног и теоријског сегмента рада, Комисија сматра да је кандидат Томица Радуловић успешно реализовао свој докторски уметнички пројекат

„Инфра-наративне контемплације; фигуративне представе као колонизоване форме митског говора, изложба слика“ и предлаже Наставно – уметничком – научном већу Факултета ликовних уметности да усвоји овај извештај и достави га Сенату Универзитета уметности ради одређивања датума одбране.

Београд, 27. 12. 2025. године

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ:

др ум. Лидија Делић, доцент
Универзитет уметности у Београду,
Факултет ликовних уметности

др ум. Љиљана Шуњеварић, доцент
Универзитет уметности у Београду,
Факултет ликовних уметности

др ум. Димитрије Печић, редовни професор
Универзитет уметности у Београду,
Факултет ликовних уметности

др ум. Иван Грубанов, ванредни професор
Универзитет уметности у Београду,
Факултет примењених уметности

др ум. Весна Кнежевић, редовни професор у пензији, (ментор)
Универзитет уметности у Београду,
Факултет ликовних уметности

**ОЦЕНА ИЗВЕШТАЈА
О ПРОВЕРИ ОРИГИНАЛНОСТИ
ДОКТОРСКОГ УМЕТНИЧКОГ ПРОЈЕКТА / ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ**

На основу Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду и налаза у извештају из програма iThenticate којим је извршена провера оригиналности докторске дисертације „Инфра-наративне контемплације; фигуративне представе као колонизоване форме митског говора, изложба слика”, аутора Томице Радуловића, констатујем да утврђено подударање текста износи 5 %. Овај степен подударности последица је цитата, личних имена, библиографских података о коришћеној литератури, тзв. општих места и података што је у складу са чланом 9. Правилника.

На основу свега изнетог, а у складу са чланом 8. став 2. Правилника о поступку провере оригиналности докторских уметничких пројеката и докторских дисертација које се бране на Универзитету уметности у Београду, изјављујем да извештај указује на оригиналност докторске дисертације, те се прописани поступак припреме за њену одбрану може наставити.

25. 12. 2025. године

Ментор

Весна Кнежевић

